

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Kalanduskomisjon

2008/2223(INI)

18.12.2008

RAPORTI PROJEKT

Ühise kalanduspoliitika juhtimine – Euroopa Parlament, piirkondlikud nõuandekomisjonid ja teised asjaosalised (2008/2223(INI))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Elspeth Attwooll

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	7

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ühise kalanduspoliitika juhtimise kohta – Euroopa Parlament, piirkondlikud nõuandekomisjonid ja teised asjaosalised (2008/2223(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) 2371/2002 ühisele kalanduspoliitikale vastava kalavarude kaitse ja säästva kasutamise kohta¹;
 - võttes arvesse nõukogu 27. märtsi 2000. aasta määrust (EÜ) 657/2000 kalandussektori ja ühise kalanduspoliitika mõjualasse kuuluvate rühmade vahelise dialoogi tõhustamise kohta²;
 - võttes arvesse komisjoni otsuseid 71/128/EMÜ, 1999/478/EÜ ja 2004/864/EÜ;
 - võttes arvesse komisjoni otsust 93/619/EÜ, mida on uuendatud 2005. aastal komisjoni otsusega 2005/629/EÜ;
 - võttes arvesse komisjoni otsuseid 74/441/EMÜ ja 98/500/EÜ;
 - võttes arvesse nõukogu 19. juuli 2004. aasta otsust 2004/585/EÜ, millega asutatakse ühise kalanduspoliitika raames piirkondlikud nõuandekomisjonid³, mida on muudetud nõukogu 11. juuni 2007. aasta otsusega 2007/409/EÜ⁴;
 - võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2008. aasta teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile piirkondlike nõuandekomisjonide toimimise läbivaatamise kohta (KOM(2008)0364);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A6-0000/2008),
- A. arvestades, et ühise kalanduspoliitika institutsioonilisse juhtimisse on kaasatud komisjon, Euroopa Parlament, nõukogu, Regioonide Komitee, Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomitee (ACFA), kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF), merekalapüügi alase valdkondliku sotsiaaldialoogi komitee (SSDC) ja piirkondlikud nõuandekomisjonid (PNKd);
- B. arvestades, et ühise kalanduspoliitika juhtimisse on kaasatud ka liikmesriikide riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused;
- C. arvestades, et ühendus osaleb erinevates piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ja kalandusalaseid partnerluslepinguid on sõlmitud ka kolmandate riikidega;

¹ EÜT L 358, 31.12.2002, lk 59.

² EÜT L 80, 31.3.2000, lk 7.

³ ELT L 256, 3.8.2004, lk 17.

⁴ ELT L 155, 15.6.2007, lk 68.

- D. arvestades, et Lissaboni lepingu kohaselt jäetakse Euroopa Parlament ka edaspidi kõrvale lubatud kogupüükide (TAC) ja kvootide määramisest;
- E. arvestades, et Euroopa Parlamendi liikmete osalemine piirkondlike kalandusorganisatsioonide kohtumistel toimub praegu *ad hoc*;
- F. arvestades, et teavitamine kalandusalaste partnerluslepingute tegelikust toimimisest, sh ühiste järelevalvekomiteede tegevusest, võiks toimuda rahuldavamal tasemel;
- G. arvestades, et kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee asutati 1993, et kalanduse nõuandekomitee asutati 1971 ja nimetati 1999. aastal ümber kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomiteeks, ning et merekalapüügi alase valdkondliku sotsiaaldialoogi komitee asutati 1999, asendades alates 1974. aastast toimiva ühiskomitee;
- H. arvestades, et kõik seitse piirkondlikku nõuandekomiteed praegu tegutsevad;
- I. arvestades, et on loodud piirkondlike nõuandekomisjonidevaheline komitee, kellel toimuvad komisjoniga koordinaatiivsed kohtumised;
- J. arvestades, et komisjon on hiljuti läbi viinud ACFA ja PNKde hindamise, kuid STECF töö suhtes veel mitte;
- K. arvestades, et ACFA hindamisel esitati rida praktilisi soovitusi ja pakuti välja erinevaid alternatiive selle tegutsemiseks pikemas perspektiivis;
- L. arvestades, et hinnang PNKdele oli positiivne, kuid komisjon määratles nende funktsioneerimise parandamiseks rea meetmeid, mis ei nõua uusi õigusakte;
- M. arvestades, et kõikide osalejate meelest on vaja tugevamat dialoogi teadlaste ja kalurite vahel ning et PNKd on kutsunud üles suurendama sotsiaalmajanduslikku panust otsuste tegemisel;
- N. arvestades, et teatavad PNKd ja Euroopa Parlamendi liikmed on väljendanud soovi suhete ametlikumaks muutmiseks;
- O. arvestades, et piiratud rahastamine takistab PNKde aktiivsemat tegevust;
- P. arvestades, et komisjon on lubanud enne uute õigusnormide sisseviimist kuulata ära Euroopa Parlamendi, nõukogu ja sidusrühmade seisukohad;
- Q. arvestades siiski, et on juba tõendeid sellest, et ühise kalanduspoliitika eeskirjade suurenenud järgimine tuleneb sidusrühmade osalemisest nende loomisel ja rakendamisel;
- R. arvestades, et eksisteerib suur hulk erinevaid ühenduse kalamajandusi, igaüks oma erinevate omadustega;
- S. arvestades, et ühise kalanduspoliitika reformi osas toimuvad juba konsultatsioonid,
 - 1. nõuab, et Euroopa Parlamendi kalanduskomisjoni liikmetele antaks vaatlejastaatus

kalandusministrite nõukogu koosolekul;

2. nõuab loetelu piirkondlikest kalandusorganisatsioonidest ja teistest rahvusvahelistest organitest, mille puhul Euroopa Parlamendi kalanduskomisjoni liikmete osalemist tuleks rahastada rutiinselt Euroopa Parlamendi poolt;
3. nõuab, et antaks täielikumat teavet kalandusalaste partnerluslepingute toimimisest ja eelkõige ühiste järelevalvekomiteede tegevusest;
4. nõuab, et komisjon teavitaks Euroopa Parlamenti kõikidest seoses ühise kalanduspoliitika ja merenduspoliitikaga peetavatest konsultatsioonidest;
5. nõuab, et komisjon alustaks STECF hindamist;
6. võtab teadmiseks ACFA hindamise tulemused ja et komisjon ootab ACFA enda ettepanekuid järgmistes küsimustes:
 - oma rolli ja eesmärkide selgem määratlus koos nendele vastava koosseisulise esindatusega ning uuemate liikmesriikide kohane esindatus ja parem osalemine;
 - ACFA töömeetodid selles osas, mis puudutab tegevuse jaotamist täiskogu istungite ja töögruppide vahel, nende arv ja volitused ning kasutatavad menetlused;
 - esitatud probleemide parem sõnastamine;
 - teavitamise ja kommunikatsiooni parandamine elektroonilise meedia kasutuse, andmete otsesema juurdepääsu ning paremate tingimuste loomise abil suulisele ja kirjalikule tõlkimisele;
 - piisav rahastamine ja parimad jätkusuutlike tugifunktsioonide vahendid.
7. märgib, et ACFA jaoks on pikemas plaanis pakutud erinevaid võimalusi: asendamine PNK kooskõlastuskomiteega; suuruse vähendamine, nii et esindatud oleksid vaid laevastiku erinevad sektorid; kaubandus ja töötlemine; kala- või karploomakasvatus ning sadamate tegevus; tegevusulatuse suurendamine, kaasates harrastuskalanduse, jaemüügi ning mere- ja rannaalade kasutajad; ACFA ühendamise laiema merealade nõuanderühmaga;
8. rõhutab kattuvuse vältimise tähtsust, eelkõige PNKde tööga, ja on seisukohal, et viimasena mainitud võimalus sobituks hästi merendus- ja merepoliitika ning rannikute integreeritud majandamisega;
9. nõuab, et komisjon võtaks seoses PNKdega järgmised meetmed:
 - suurendaks nende nähtavust ja ergutaks arvukamate sidusrühmade osalemist;
 - parandaks nende juurdepääsu teaduslikele uurimismaterjalidele ja andmetele ning koostööle STECFiga;
 - kaasaks neid nõuandeprotsessi nii varajases staadiumis kui võimalik;
 - kehtestaks võrdlusaluseid, mille alusel saaks hinnata nende nõuannete vastavust ühise kalanduspoliitika eesmärkidega ja anda ülevaate, kuidas neid kasutati;
10. on arvamusel, et PNKd on hetkel alarahastatud, arvestades nende tehtava töö taset; märgib, et komisjon on avaldanud suunised finantsjuhtimise osas, kuid usub, et selles osas

- on vajalik edasine dialoog ning et tuleks uurida alternatiive praegusele süsteemile;
11. on veendunud, et laiem osalemine PNKdes nõuab nende koosseisu läbivaatamist, kuid et praegust tasakaalu kalatööstuse ja teiste organisatsioonide vahel ei tohiks rikkuda;
 12. nõuab tihedamaid sidemeid PNKde ja Euroopa Parlamendi, Regioonide Komitee ning Majandus- ja Sotsiaalkomitee vahel;
 13. palub Euroopa Parlamendi kalanduskomisjonil vastavalt seadusjärgsetele heakskiitmismenetlustele:
 - määrata igale PNKle komisjoniliikme(te)st kontaktisik(ud) ja anda aru selle tegevusest;
 - tagada, et PNKd oleksid kutsutud osalema kalanduskomisjonis, kui päevakorras on teemad, millega nad on nõuannete või soovitude andmise osas seotud;
 - kutsuda PNKde-vahelise komitee liikmeid esinema ettekandega kalanduskomisjoni ees pärast koordinatiivseid kohtumisi Euroopa Komisjoniga;
 - korraldada iga-aastane konverents PNKde ja komisjoni osavõtul;
 14. nõuab, et eelarvepädevad institutsioonid eraldaksid eespool nimetatuks piisavalt vahendeid;
 15. palub PNKdel hoida kalanduskomisjoni kursis oma tegevuse, nõuannete ja soovitudtega ning kutsuda neid koosolekutel osalema;
 16. nõuab, et mis tahes tulevikus PNKde suhtes kehtestatavad õigusaktid võimaldaksid Euroopa Parlamendi liikmetele osaleda ametlikult nende koosolekutel aktiivsete vaatlajatena;
 17. palub komisjoni ja PNKde-vahelist komiteed nõustuda kalanduskomitee liikmete osalemisega nende koordinatiivsetel kohtumistel;
 18. on veendunud, et juhtimisvastutus tuleks järk-järgult üle anda PNKdele;
 19. on samuti veendunud, et tulevane ühise kalanduspoliitika reform peaks kaasa tooma selle täieliku detsentraliseerimise, mille keskmes oleksid PNKd;
 20. teeb presidendile ülesandeks edastada see resolutsioon nõukogule, komisjonile, piirkondlikele nõuandekomisjonidele, kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomiteele, kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomiteele, Regioonide Komiteele ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, merekalapüügi alase valdkondliku sotsiaaldialoogi komiteele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Ühise kalanduspoliitika institutsioonilisse juhtimisse on kaasatud peale komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi mitmed organid, näiteks kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF), kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomitee (ACFA), merekalapüügi alase valdkondliku sotsiaaldialoogi komitee (SSDC) ja piirkondlikud nõuandekomisjonid (PNKd). Ka Regioonide Komiteel ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteel on täita oma osa arvamuste esitamisel. Ühise kalanduspoliitika juhtimisse on samuti kaasatud liikmesriikide riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused.

Õiguse ja poliitika arengut mõjutab ka tööstuslike sidusrühmade otsene panus nii üksikult kui ka katusorganisatsioonide nagu COCEGA, Europêche ja FEAP kaudu, samuti annavad oma osa tarbijaorganisatsioonid ja muud, eeskätt keskkondlike huvidega VVOd, ning vähesel määral ka tööturu osapooled.

Ühise kalanduspoliitika juhtimist tuleb vaadelda ka seoses laiemate arengutega, näiteks integreeritud merenduspoliitika ja merestrateegiaga, Natura 2000 laiendamisega merekeskkonnale ja rannikute integreeritud majandamise poole püüdlemisega. Viimatinimetatud kontekstis tuleb ühisel kalanduspoliitikal ilmselt leida tasakaal püügikalanduse ja vesiviljeluse vahel, samuti arvestada vastukäivate majanduslike huvide, näiteks energia tootmisega.

Ajalooliselt on ühist kalanduspoliitikat juhitud tsentraalselt ja seda on kritiseeritud põhimõtete „kõigile sama mõdduga” ja „ülevalt alla” pärast, mis ei ole selle järgimist soodustanud. Pärast 2002. aasta reformi on olukord muutunud tänu sidusrühmade suurenenud osalemisele, eelkõige piirkondlike nõuandekomisjonide (PNKde) kaudu, mida on asutatud alates 2004. aastast. 2007. aastal määratleti need Euroopa üldistes huvides tegutsevateks organiteks, mis võimaldas nende rahastamise seada kindlamale alusele.

Kõik seitse õigusaktides ette nähtud PNKd on praeguse seisuga tegutsevad ja toimuvad PNKde-vahelised kohtumised, sh koordinatiivsed kohtumised Euroopa Komisjoniga. Peale nõuannete andmise neid otseselt puudutavates küsimustes teevad PNKd koostööd ka teiste organitega, näiteks PNKde-vaheline ja ACFA ühiskohtumine kontrolli küsimustes Brüsselis 2008. aasta aprillis. Samuti on ACFA esindajal õigus osaleda PNK koosolekutel aktiivse vaatlajana.

Hiljutine komisjoni hindamine oli PNKde suhtes positiivne, kuid on selge, et teatud rahastamist, koosseisu ja tegevusulatust puudutavad küsimused on vaja lahendada ning tuleb võtta meetmeid, et parandada nende nähtavust, nõuandemenetlusi ning nende juurdepääsu teaduslikele uurimismaterjalidele.

Õeldu taustal tuleb siiski märkida, et sidusrühmade tihedam kaasatus otsustusprotsessi on avaldanud soodsat mõju, millest annab tunnistust näiteks Šoti kalurite vabatahtlik otsus sulgeda alad, kus esineb rohkelt tursa noorjärke, ning Põhjamere PNK otsus keelata turustuskõlblike turskade vette tagasi laskmine.

ACFA hindamine komisjoni poolt tekitas mitmeid küsimusi tema eesmärkide, koosseisu ja menetluste suhtes, samuti selles osas, milline peaks olema tema roll pikemas perspektiivis. On tehtud ettepanek, et viimati mainitud küsimust tuleks käsitleda integreeritud merenduspoliitika arengu kontekstis, vältides kattuvust PNKde tööga, kuid võimaldades tihedaid kontakte, kui asi puudutab ettevõtmisi.

PNKd on avaldanud soovi saada paremat juurdepääsu sotsiaalsetele ja majanduslikele nõuannetele, samuti teaduslikele nõuannetele. Selles kontekstis oleks kasulik, kui ka komisjon oleks seotud STECF hindamisega ja kui saaks luua tihedamad kontaktid Regioonide Komitee ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteega.

Teatavad PNKd ja kalanduskomisjoni koordinaatorid on väljendanud soovi ka suhete ametlikumaks muutmiseks. Näidustused selle kohta, kuidas nimetatud areng võiks toimuda, sisalduvad resolutsiooni ettepanekus.

Raportööri arvates viitavad sidusrühmade kaasamisega toimunud arengud edaspidisele ühise kalanduspoliitika reformile, mis hõlmab ulatuslikku detsentraliseerimist, nii et meetmed oleksid kohandatud konkreetsete piirkondade kalamajandusele, vastavalt sealsetele tingimustele. PNKd peaksid olema sellise detsentraliseerimise keskmeks.

Kuigi ühine kalanduspoliitika peakski jääma ühiseks poliitikaks oma sihtide ja eesmärkide ning üldregulatsiooni, halduse ja kontrolli osas, tuleks tegelik juhtimine anda järk-järgult üle PNKdele, et selleks ajaks, kui ühise kalanduspoliitika reform on paika pandud, täidaksid need oma rolli juba täies ulatuses.